

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ అష్టావింశత్యధికశతతమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ అష్టావింశత్యధికశతతమః సర్గః ॥

భరతేన శ్రీరామాయ రాజ్యస్య పునః ప్రత్యర్పణం శ్రీరామస్య నగరే గమనం
రాజ్యేఽభిషేకః వానరాణాం ప్రస్థాపనం గ్రంథస్య మాహాత్మ్యం చ

శిరస్యంజలిమాధాయ కైకేయానందివర్ధనః |

బభాషే భరతో జ్యేష్ఠం రామం సత్యపరాక్రమం || 6.128.1 ||

పూజితా మామికా మాతా దత్తం రాజ్యమిదం మమ |

తద్ దదామి పునస్తుభ్యం యథా త్వమదదా మమ || 6.128.2 ||

ధురమేకాకినా న్యస్తాం వృషభేణ బలీయసా |

కిశోరవద్ గురుం భారం న వోఢుమహముత్సహే || 6.128.3 ||

వారివేగేన మహతా భిన్నః సేతురివ క్షరన్ |

దుర్బంధనమిదం మన్యే రాజ్యచ్ఛిద్రమసంవృతం || 6.128.4 ||

గతిం ఖర ఇవాశ్వస్య హంసస్యేవ చ వాయసః |

నాన్వేతుముత్సహే వీర తవ మార్గమరిందమ || 6.128.5 ||

యథా చారోపితో వృక్షో జాతశ్చాంతర్నివేశనే |

మహానపి దురారోహో మహాస్కంధః ప్రశాఖవాన్ || 6.128.6 ||

శీర్యేత పుష్పితో భూత్వా న ఫలాని ప్రదర్శయన్ |

తస్య నానుభవేదర్థం యస్య హేతోః స రోపితః || 6.128.7 ||

ఏషోపమా మహాబాహో త్వమర్థం వేత్తుమర్హసి |
యద్యస్మాన్ మనుజేంద్ర త్వం భర్తా భృత్యాన్ న శాధి హి || 6.128.8 ||

జగదద్యాభిషిక్తం త్వామనుపశ్యతు రాఘవ |
ప్రతపంతమివాదిత్యం మధ్యాహ్నా దీప్తతేజసం || 6.128.9 ||

తూర్యసంఘాతనిర్హోషైః కాంచీనూపురనిఃస్వనైః |
మధురైర్గీతశబ్దైశ్చ ప్రతిబుధ్యస్వ శేష్య చ || 6.128.10 ||

యావదావర్తతే చక్రం యావతీ చ వసుంధరా |
తావత్ త్వమిహ లోకస్య స్వామిత్వమనువర్తయ || 6.128.11 ||

భరతస్య వచః శ్రుత్వా రామః పరపురంజయః |
తథేతి ప్రతిజగ్రాహ నిషసాదాసనే శుభే || 6.128.12 ||

తతః శత్రుఘ్నవచనాన్నిపుణాః శ్మశ్రువర్ధనాః |
సుఖహస్తాః సుశీఘ్రాశ్చ రాఘవం పర్యవారయన్ || 6.128.13 ||

పూర్వం తు భరతే స్నాతే లక్ష్మణే చ మహాబలే |
సుగ్రీవే వానరేంద్రే చ రాక్షసేంద్రే విభీషణే || 6.128.14 ||

విశోధితజటః స్నాతశ్చిత్రమాల్యానులేపనః |
మహార్హవసనోపేతస్తస్థౌ తత్ర శ్రియా జ్వలన్ || 6.128.15 ||

ప్రతికర్మ చ రామస్య కారయామాస వీర్యవాన్ |
లక్ష్మణస్య చ లక్ష్మీవానిక్ష్వాకుకులవర్ధనః || 6.128.16 ||

ప్రతికర్మ చ సీతాయాః సర్వా దశరథస్త్రియః |
ఆత్మనైవ తదా చక్రుర్మనస్విన్యో మనోహరం || 6.128.17 ||

తతో వానరపత్నీనాం సర్వాసామేవ శోభనం |
చకార యత్నాత్ కౌసల్యా ప్రహృష్టా పుత్రవత్సలా || 6.128.18 ||

తతః శత్రుఘ్నవచనాత్ సుమంత్రో నామ సారథిః |
యోజయిత్వాభిచక్రామ రథం సర్వాంగశోభనం || 6.128.19 ||

అగ్న్యర్కామలసంకాశం దివ్యం దృష్ట్వా రథం స్థితం |
ఆరురోహ మహాబాహురా రామః పరపురంజయః || 6.128.20 ||

సుగ్రీవో హనుమాంశ్చైవ మహేంద్రసదృశద్యుతీ |
స్నాతౌ దివ్యనిభైర్వస్తైర్జగ్ముతః శుభకుండలౌ || 6.128.21 ||

సర్వాభరణజుష్టాశ్చ యయుస్తాః శుభకుండలాః |
సుగ్రీవపత్న్యః సీతా చ ద్రష్టుం నగరముత్సుకాః || 6.128.22 ||

అయోధ్యాయాం చ సచివా రాజ్ఞో దశరథస్య చ |
పురోహితం పురస్కృత్య మంత్రయామాసురర్థవత్ || 6.128.23 ||

అశోకో విజయశ్చైవ సిద్ధార్థశ్చ సమాహితాః |
మంత్రయన్ రామవృద్ధ్యర్థమృద్ధ్యర్థం నగరస్య చ || 6.128.24 ||

సర్వమేవాభిషేకార్థం జయార్హస్య మహాత్మనః |
కర్తుమర్హథ రామస్య యద్ యన్మంగలపూర్వకం || 6.128.25 ||

ఇతి తే మంత్రిణః సర్వే సందిశ్య చ పురోహితః |
నగరాన్నిర్యయుస్తూర్ణం రామదర్శనబుద్ధయః || 6.128.26 ||

హరియుక్తం సహస్రాక్షో రథమింద్ర ఇవానఘః |
ప్రయయౌ రథమాస్థాయ రామౌ నగరముత్తమం || 6.128.27 ||

జగ్రాహ భరతో రశ్మీణ్శత్రుఘ్నశ్చత్రమాదదే |
లక్ష్మణో వ్యజనం తస్య మూర్ధ్ని సంవీజయంస్తదా || 6.128.28 ||

శ్వేతం చ వాలవ్యజనం జగ్రహే పరితః స్థితః |
అపరం చంద్రసంకాశం రాక్షసేంద్రో విభీషణః || 6.128.29 ||

ఋషిసంఘైస్తదాఽఽకాశే దేవైశ్చ సమరుద్ధణైః |
స్తూయమానస్య రామస్య శుశ్రువే మధురధ్వనిః || 6.128.30 ||

తతః శత్రుంజయం నామ కుంజరం పర్వతోపమం |
ఆరురోహ మహాతేజాః సుగ్రీవః ప్లవగర్షభః || 6.128.31 ||

నవ నాగసహస్రాణి యయురాస్థాయ వానరాః |
మానుషం విగ్రహం కృత్వా సర్వాభరణభూషితాః || 6.128.32 ||

శంఖశబ్దప్రణాదైశ్చ దుందుభీనాం చ నిఃస్వనైః |
ప్రయయౌ పురుషవ్యాఘ్రస్తాం పురీం హర్యమాళినీం || 6.128.33 ||

దదృశుస్తే సమాయాంతం రాఘవం సపురఃసరం |
విరాజమానం వపుషా రథేనాతిరథం తదా || 6.128.34 ||

తే వర్ధయిత్వా కాకుత్స్థం రామేణ ప్రతినందితాః |
అనుజగ్ముర్మహాత్మానం భ్రాతృభిః పరివారితం || 6.128.35 ||

అమాత్యైర్బ్రాహ్మణైశ్చైవ తథా ప్రకృతిభిర్వృతః |
శ్రియా విరురుచే రామో నక్షత్రైరివ చంద్రమాః || 6.128.36 ||

స పురోగామిభిస్తూర్యైస్తాలస్వస్తికపాణిభిః |
ప్రవ్యాహరద్భిర్ముదితైర్మంగలాని వృతో యయౌ || 6.128.37 ||

అక్షతం జాతరూపం చ గావః కన్యాః సహద్విజాః |
నరా మోదకహస్తాశ్చ రామస్య పురతో యయుః || 6.128.38 ||

సఖ్యం చ రామః సుగ్రీవే ప్రభావం చానిలాత్మజే |
వానరాణాం చ తత్ కర్మ హ్యచచక్షేఽథ మంత్రిణాం || 6.128.39 ||

శ్రుత్వా చ విస్మయం జగ్మురయోధ్యాపురవాసినః |
వానరాణాం చ తత్ కర్మ రాక్షసానాం చ తద్ బలం |
విభీషణస్య సంయోగమాచచక్షేఽథ మంత్రిణాం || 6.128.40 ||

ద్యుతిమానేతదాఖ్యాయ రామో వానరసంయుతః |
హృష్టపుష్టజనాకీర్ణామయోధ్యాం ప్రవివేశ సః || 6.128.41 ||

తతో హ్యభ్యుచ్చయన్ పౌరాః పతాకాశ్చ గృహే గృహే |
ఐక్ష్యాకాధ్యుషితం రమ్యమాససాద పితుర్గృహం || 6.128.42 ||

అథాబ్రవీద్ రాజపుత్రో భరతం ధర్మిణాం వరం |
అర్థోపహితయా వాచా మధురం రఘునందనః || 6.128.43 ||

పితుర్భవనమాసాద్య ప్రవిశ్య చ మహాత్మనః |
కౌసల్యాం చ సుమిత్రాం చ క్షేకీయామభివాద్య చ || 6.128.44 ||

తచ్చ మద్భవనం శ్రేష్ఠం సాశోకవనికం మహాత్ |
ముక్తావైదూర్యసంకీర్ణం సుగ్రీవాయ నివేదయ || 6.128.45 ||

తస్య తద్ వచనం శ్రుత్వా భరతః సత్యవిక్రమః |
హస్తే గృహీత్వా సుగ్రీవం ప్రవివేశ తమాలయం || 6.128.46 ||

తతస్తైలప్రదీపాంశ్చ పర్యంకాస్తరణాని చ |
గృహీత్వా వివిశుః క్షిప్రం శత్రుఘ్నైవ ప్రచోదితాః || 6.128.47 ||

ఉవాచ చ మహాతేజాః సుగ్రీవం రాఘవానుజః |
అభిషేకాయ రామస్య దూతానాఙ్గాపయ ప్రభో || 6.128.48 ||

సౌవర్ణాన్ వానరేంద్రాణాం చతుర్ణాం చతురో ఘటాన్ |
దదౌ క్షిప్రం స సుగ్రీవః సర్వరత్నవిభూషితాన్ || 6.128.49 ||

తథా ప్రత్యూషసమయే చతుర్ణాం సాగరాంభసాం |
పూర్ణైర్ఘటైః ప్రతీక్షధ్వం తథా కురుత వానరాః || 6.128.50 ||

ఏవముక్తా మహాత్మానో వానరా వారణోపమాః |
ఉత్పేతుర్గగనం శీఘ్రం గరుడా ఇవ శీఘ్రగాః || 6.128.51 ||

జాంబవాంశ్చ హనూమాంశ్చ వేగదర్శ్య చ వానరః |
ఋషభశ్చైవ కలశాంజలపూర్ణానథానయన్ || 6.128.52 ||

నదీశతానాం పంచానాం జలం కుంభైరుపాహరన్ |
పూర్వాత్ సముద్రాత్ కలశం జలపూర్ణమథానయత్ || 6.128.53 ||

సుషేణః సత్త్వసంపన్నః సర్వరత్నవిభూషితం |
ఋషభో దక్షిణాత్తూర్ణం సముద్రాజ్జలమానయత్ || 6.128.54 ||

రక్తచందనకర్పూరైః సంవృతం కాంచనం ఘటం |
గవయః పశ్చిమాత్ తోయమాజహార మహార్ణవాత్ || 6.128.55 ||

రత్నకుంభేన మహతా శీతం మారుతవిక్రమః |
ఉత్తరాచ్ఛ జలం శీఘ్రం గరుడానిలవిక్రమః || 6.128.56 ||

ఆజహార స ధర్మాత్మానిలః సర్వగుణాన్వితః |
తతస్త్వైర్వానరశ్రేష్ఠైరానీతం ప్రేక్ష్య తజ్జలం || 6.128.57 ||

అభిషేకాయ రామస్య శత్రుఘ్నః సచివైః సహ |
పురోహితాయ శ్రేష్ఠాయ సుహృద్భ్యశ్చ న్యవేదయత్ || 6.128.58 ||

తతః స ప్రయతో వృద్ధో వసిష్ఠో బ్రాహ్మణైః సహ |
రామం రత్నమయే పీఠే ససీతం సన్న్యవేశయత్ || 6.128.59 ||

వసిష్ఠో వామదేవశ్చ జాబాలిరథ కాశ్యపః |
కాత్యాయనః సుయజ్ఞశ్చ గౌతమో విజయస్తథా || 6.128.60 ||

అభ్యషించన్నరవ్యాఘ్రం ప్రసన్నేన సుగంధినా |
సలిలేన సహస్రాక్షం వసవో వాసవం యథా || 6.128.61 ||

ఋత్విగ్భిర్బ్రాహ్మణైః పూర్వం కన్యాభిర్మంత్రిభిస్తథా |
యోధైశ్చైవాభ్యషించస్తే సంప్రహృష్టైః సనైగమైః || 6.128.62 ||

సర్వౌషధిరసైశ్చాపి దైవతైర్నభసి స్థితైః |
చతుర్భిర్లోకపాలైశ్చ సర్వైర్దేవైశ్చ సంగతైః || 6.128.63 ||

బ్రహ్మణా నిర్మితం పూర్వం కిరీటం రత్నశోభితం |
అభిషిక్తః పురా యేన మనుస్తం దీప్తతేజసం || 6.128.64 ||

తస్యాన్వవాయే రాజానః క్రమాద్ యేనాభిషేచితాః |
సభాయాం హేమక్లప్తాయాం శోభితాయాం మహాధనైః || 6.128.65 ||

రత్నైర్నానావిధైశ్చైవ చిత్రితాయాం సుశోభనైః |
నానారత్నమయే పీఠే కల్పయిత్వా యథావిధి || 6.128.66 ||

కిరీటేన తతః పశ్చాద్ వసిష్ఠేన మహాత్మనా |
ఋత్విగ్భిర్భూషణైశ్చైవ సమయోక్త్యత రాఘవః || 6.128.67 ||

చత్రం తస్య చ జగ్రాహ శత్రుఘ్నః పాండురం శుభం |
శ్వేతం చ వాలవ్యజనం సుగ్రీవో వానరేశ్వరః || 6.128.68 ||

అపరం చంద్రసంకాశం రాక్షసేంద్రో విభీషణః |
మాలాం జ్వలంతీం వపుషా కాంచనీం శతపుష్కరాం || 6.128.69 ||

రాఘవాయ దదౌ వాయుర్వాసవేన ప్రచోదితః |
సర్వరత్నసమాయుక్తం మణిభిశ్చ విభూషితం || 6.128.70 ||

ముక్తాహారం నరేంద్రాయ దదౌ శక్రప్రచోదితః |
ప్రజగుర్దేవగంధర్వా ననృతుశ్చాప్సరోగణాః || 6.128.71 ||

అభిషేకే తదర్హస్య తదా రామస్య ధీమతః |
భూమిః సస్యవతీ చైవ ఫలవంతశ్చ పాదపాః || 6.128.72 ||

గంధవంతి చ పుష్పాణి బభూవూ రాఘవోత్సవే |
సహస్రశతమశ్వానాం ధేనూనాం చ గవాం తథా || 6.128.73 ||

దదౌ శతవృషాన్ పూర్వం ద్విజేభ్యో మనుజర్షభః |
త్రింశతోఽఠ్ఠోర్హిరణ్యస్య బ్రాహ్మణేభ్యో దదౌ పునః || 6.128.74 ||

నానాభరణవస్త్రాణి మహార్థాణి చ రాఘవః |
అర్కరశ్మిప్రతీకాశాం కాంచనీం మణివిగ్రహం || 6.128.75 ||

సుగ్రీవాయ స్రజం దివ్యాం ప్రాయచ్ఛన్మనుజాధిపః |
వైదూర్యమయచిత్రే చ చంద్రరశ్మివిభూషితే || 6.128.76 ||

వాలిపుత్రాయ ధృతిమానంగదాయాంగదే దదౌ |
మణిప్రవరజష్టం తం ముక్తాహారమనుత్తమం || 6.128.77 ||

సీతాయై ప్రదదౌ రామశ్చంద్రరశ్మిసమప్రభం |
అరజే వాససీ దివ్యే శుభాన్యాభరణాని చ || 6.128.78 ||

అవేక్షమాణా వైదేహీ ప్రదదౌ వాయుసూనవే |
అవముచ్యాత్మనః కంఠాధారం జనకనందినీ || 6.128.79 ||

అవైక్షత హరీన్ సర్వాన్ భర్తారం చ ముహుర్ముహుః |
తామింగితజ్ఞః సంప్రేక్ష్య బభాషే జనకాత్మజాం || 6.128.80 ||

ప్రదేహి సుభగే హారం యస్య తుష్టాసి భామిని |
అథ సా వాయుపుత్రాయ తం హారమసితేక్షణా || 6.128.81 ||

తేజో ధృతిర్యశో దాక్ష్యం సామర్థ్యం వినయో నయః |
పౌరుషం విక్రమో బుద్ధిర్యస్మిన్నేతాని నిత్యదా || 6.128.82 ||

హనూమాంస్తేన హరేణ శుశుభే వానరర్షభః |
చంద్రాంశుచయగౌరేణ శ్వేతాభ్రేణ యథాచలః || 6.128.83 ||

సర్వే వానరవృద్ధాశ్చ యే చాన్యే వానరోత్తమాః |
వాసోభిర్భూషణైశ్చైవ యథార్హం ప్రతిపూజితాః || 6.128.84 ||

విభీషణోఽథ సుగ్రీవో హనూమాంజాంబవాంస్తథా |
సర్వే వానరముఖ్యాశ్చ రామేణాక్లిష్టకర్మణా || 6.128.85 ||

యథార్హం పూజితాః సర్వే కామై రత్నైశ్చ పుష్కలైః |
ప్రహృష్టమనసః సర్వే జగ్మురేవ యథాగతం || 6.128.86 ||

తతో ద్వివిదమైందాభ్యాం నీలాయ చ పరంతపః |
సర్వాన్ కామగుణాన్ వీక్ష్య ప్రదదౌ వసుధాధిపః || 6.128.87 ||

దృష్ట్వా సర్వే మహాత్మానస్తతస్తే వానరర్షభాః |
విస్పృష్టాః పార్థివేంద్రేణ కిష్కింధాం సముపాగమన్ || 6.128.88 ||

సుగ్రీవో వానరశ్రేష్ఠో దృష్ట్వా రామాభిషేచనం |
పూజితశ్చైవ రామేణ కిష్కింధాం ప్రావిశత్ పురీం || 6.128.89 ||

విభీషణోఽపి ధర్మాత్మా సహ తైర్నైర్మతర్షభైః |
లభ్యా కులధనం రాజా లంకాం ప్రాయాన్మహాయశాః || 6.128.90 ||

స రాజ్యమఖిలం శాసన్నిహతారిర్మహాయశాః |
రాఘవః పరమోదారః శశాస పరయా ముదా |
ఉవాచ లక్ష్మణం రామో ధర్మజ్ఞం ధర్మవత్సలః || 6.128.91 ||

ఆతిష్ఠ ధర్మజ్ఞ మయా సహేమాం
గాం పూర్వరాజాధ్యుషితాం బలేన |
తుల్యం మయా త్వం పితృభిర్ధృతా యా
తాం యౌవరాజ్యే ధురముద్వహస్వ || 6.128.92 ||

సర్వాత్మనా పర్యనునీయమానో
యదా న సౌమిత్రిరుపైతి యోగం |
నియుజ్యమానో భువి యౌవరాజ్యే
తతోఽభ్యషించద్ భరతం మహాత్మా || 6.128.93 ||

పౌండరీకాశ్వమేధాభ్యాం వాజపేయేన చాసకృత్ |
అన్యైశ్చ వివిధైర్యజ్ఞైరయజత్ పార్థివాత్మజః || 6.128.94 ||

రాజ్యం దశసహస్రాణి ప్రాప్య వర్షాణి రాఘవః |
శతాశ్వమేధానాజప్త్రా సదశ్వాన్ భూరిదక్షిణాన్ || 6.128.95 ||

ఆజానులంబిబాహుః స మహావక్షాః ప్రతాపవాన్ |
లక్ష్మణానుచరో రామః శశాస పృథివీమిమాం || 6.128.96 ||

రాఘవశ్చాపి ధర్మాత్మా ప్రాప్య రాజ్యమనుత్తమం |
ఈజే బహువిదైర్యజ్ఞైః ససుహృజ్ఞాతిబాంధవః || 6.128.97 ||

న పర్యదేవన్ విధవా న చ వ్యాలకృతం భయం |
న వ్యాధిజం భయం చాసీద్ రామే రాజ్యం ప్రశాసతి || 6.128.98 ||

నిర్దస్యరభవల్లోకో నానర్థం కశ్చిదస్పృశత్ |
న చ స్మ వృద్ధా బాలానాం ప్రేతకార్యాణి కుర్వతే || 6.128.99 ||

సర్వం ముదితమేవాసీత్ సర్వో ధర్మపరోఽభవత్ |
రామమేవానుపశ్యంతో నాభ్యహింసన్ పరస్పరం || 6.128.100 ||

ఆసన్ వర్షసహస్రాణి తథా పుత్రసహస్రిణః |
నిరామయా విశోకాశ్చ రామే రాజ్యం ప్రశాసతి || 6.128.101 ||

రామో రామో రామ ఇతి ప్రజానామభవన్ కథాః |
రామభూతం జగదభూద్ రామే రాజ్యం ప్రశాసతి || 6.128.102 ||

నిత్యమూలా నిత్యఫలాస్తరవస్తత్ర పుష్పితాః |
కామవర్షీ చ పర్జన్యః సుఖస్పర్శశ్చ మారుతః || 6.128.103 ||

బ్రాహ్మణాః క్షత్రియా వైశ్యాః శూద్రా లోభవివర్జితాః |
స్వకర్మసు ప్రవర్తంతే తుష్టాః స్వైరేవ కర్మభిః || 6.128.104 ||

ఆసన్ ప్రజా ధర్మపరా రామే శాసతి నాన్యతాః |
సర్వే లక్షణసంపన్నాః సర్వే ధర్మపరాయణాః || 6.128.105 ||

దశవర్షసహస్రాణి దశవర్షశతాని చ |
భ్రాతృభిః సహితః శ్రీమాన్ రామో రాజ్యమకారయత్ || 6.128.106 ||

ధర్మ్యం యశస్యమాయుష్యం రాజ్ఞాం చ విజయావహం ।
ఆదికావ్యమిదం చార్షం పురా వాల్మీకినా కృతం ॥ 6.128.107 ॥

యః శృణోతి సదా లోకే నరః పాపాత్ ప్రముచ్యతే ।
పుత్రకామశ్చ పుత్రాన్ వై ధనకామో ధనాని చ ॥ 6.128.108 ॥

లభతే మనుజో లోకే శ్రుత్వా రామాభిషేచనం ।
మహీం విజయతే రాజా రిపూంశ్చాప్యధితిష్ఠతి ॥ 6.128.109 ॥

రాఘవేణ యథా మాతా సుమిత్రా లక్ష్మణేన చ ।
భరతేన చ కైకేయా జీవపుత్రాస్తథా స్త్రీయః ॥ 6.128.110 ॥

భవిష్యంతి సదానందాః పుత్రపౌత్రసమన్వితాః ।
శ్రుత్వా రామాయణమిదం దీర్ఘమాయుశ్చ విందతి ॥ 6.128.111 ॥

రామస్య విజయం చేమం సర్వమక్లిష్టకర్మణః ।
శృణోతి య ఇదం కావ్యం పురా వాల్మీకినా కృతం ॥ 6.128.112 ॥

శ్రద్ధధానో జితక్రోధో దుర్గాణ్యతితరత్యసౌ ।
సమాగమ్య ప్రవాసాంతే రమంతే సహ బాంధవైః ॥ 6.128.113 ॥

శృణ్వంతి య ఇదం కావ్యం పురా వాల్మీకినా కృతం ।
తే ప్రార్థితాన్ వరాన్ సర్వాన్ ప్రాప్నువంతీహ రాఘవాత్ ॥ 6.128.114 ॥

శ్రవణేన సురాః సర్వే ప్రీయంతే సంప్రశృణ్వతాం ।
వినాయకాశ్చ శామ్యంతి గృహే తిష్ఠంతి యస్య వై ॥ 6.128.115 ॥

విజయేత మహీం రాజా ప్రవాసీ స్వస్తిమాన్ భవేత్ ।
స్త్రీయో రజస్వలాః శ్రుత్వా పుత్రాన్ సూయురనుత్తమాన్ ॥ 6.128.116 ॥

పూజయంశ్చ పఠంశ్చైనమితిహాసం పురాతనం ।
సర్వపాపైః ప్రముచ్యేత దీర్ఘమాయురవాప్నుయాత్ ॥ 6.128.117 ॥

ప్రణమ్య శిరసా నిత్యం శ్రోతవ్యం క్షత్రియైర్ద్విజాత్ |
ఐశ్వర్యం పుత్రలాభశ్చ భవిష్యతి న సంశయః || 6.128.118 ||

రామాయణమిదం కృత్స్నం శృణ్వతః పఠతః సదా |
ప్రీయతే సతతం రామః స హి విష్ణుః సనాతనః || 6.128.119 ||

ఆదిదేవో మహాబాహుర్హరిర్నారాయణః ప్రభుః |
సాక్షాద్ రామో రఘుశ్రేష్ఠః శేషో లక్ష్మణ ఉచ్యతే || 6.128.120 ||

ఏవమేతత్ పురావృత్తమాఖ్యానం భద్రమస్తు వః |
ప్రవ్యాహరత విస్త్రబ్ధం బలం విష్ణోః ప్రవర్ధతాం || 6.128.121 ||

దేవాశ్చ సర్వే తుష్యంతి గ్రహణాచ్ఛ్రవణాత్ తథా |
రామాయణస్య శ్రవణే తృప్యంతి పితరః సదా || 6.128.122 ||

భక్త్యా రామస్య యే చేమాం సంహితామృషిణా కృతాం |
యే లిఖంతీహ చ నరాస్తేషాం వాసస్తివిష్టపే || 6.128.123 ||

కుటుంబవృద్ధిం ధనధాన్యవృద్ధిం
స్త్రీయశ్చ ముఖ్యాః సుఖముత్తమం చ |
శ్రుత్వా శుభం కావ్యమిదం మహార్థం
ప్రాప్నోతి సర్వాం భువి చార్థసిద్ధిం || 6.128.124 ||

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం
సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం శుభం చ |
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భి -
రాఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః || 6.128.125 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే
అష్టావింశత్యధికశతతమః సర్గః ||